ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 26.4.2023
COM(2023) 242 final

2023/0136 (NLE)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών[1] (στο εξής: οδηγία) είναι μέρος δέσμης μέτρων η οποία περιλαμβάνει επίσης πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97[2] (του προληπτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης) και τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97[3] (του διορθωτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης). Η οδηγία καθώς και το προληπτικό και το διορθωτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης είναι μέρος του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης.

Αιτιολόγηση της πρότασης

Το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης συνέβαλε στη δημιουργία προϋποθέσεων οικονομικής σταθερότητας, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάπτυξης και αύξησης της απασχόλησης. Το εν λόγω πλαίσιο αποτελείται επί του παρόντος από το δημοσιονομικό πλαίσιο της Ένωσης (το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και την οδηγία), τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης και το πλαίσιο προγραμμάτων μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής.

Το 2011, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα διδάγματα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και της κρίσης δημόσιου χρέους στη ζώνη του ευρώ, και στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων που είναι γνωστή με την ονομασία «εξάπτυχο», ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1175/2011[4], ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1177/2011[5] και εκδόθηκε η οδηγία 2011/85/ΕΕ.

Οι προαναφερθείσες πράξεις συνέβαλαν στη διασφάλιση στενής εποπτείας των εθνικών προϋπολογισμών και στην απόδοση μεγαλύτερης προσοχής στα επίπεδα χρέους. Με στόχο την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της κρίσης, το δημοσιονομικό πλαίσιο, σε επίπεδο Ένωσης, συμπληρώθηκε με δεσμευτικές διατάξεις σε εθνικό επίπεδο για την προώθηση ορθών δημοσιονομικών πολιτικών σε όλα τα κράτη μέλη. Προς τούτο, η οδηγία απαιτούσε από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων, να διαθέτουν εθνικούς δημοσιονομικούς κανόνες, να προβλέπουν ανεξάρτητη παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους δημοσιονομικούς

---

1 ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41.

2 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1).

3 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

4 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1175/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 12).

5 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2011 του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 33).

κανόνες σε εθνικό επίπεδο και να καταρτίζουν πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια. Οι εν λόγω εθνικές διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ με σκοπό τη συμμόρφωση με την οδηγία.

Το 2019 το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) δημοσίευσε έκθεση με τίτλο «Απαιτήσεις της ΕΕ για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια: ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυσή τους και για καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής τους»[6]. Στην έκθεση, το ΕΕΣ επισήμανε αδυναμίες όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των μεσοπρόθεσμων προϋπολογισμών και των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων (ΑΔΟ) και σύστησε στην Επιτροπή να ενισχύσει τις απαιτήσεις για τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια και τα ΑΔΟ σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

Το 2020 η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση στην οποία επανεξέτασε την καταλληλότητα της οδηγίας (στο εξής: επανεξέταση της καταλληλότητας)[7] και υπογράμμισε την πρόοδο και το περιθώριο βελτίωσης της τρέχουσας δομής των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων. Στην επανεξέταση της καταλληλότητας επισημάνθηκαν σημαντικές βελτιώσεις στον αριθμό και την ποιότητα των εθνικών δημοσιονομικών κανόνων, ευρέως διαδεδομένη υιοθέτηση μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού σχεδιασμού, πιο αξιόπιστες προγνώσεις και μεγαλύτερη δημοσιονομική διαφάνεια, περιλαμβανομένων επίσης των ενδεχόμενων υποχρεώσεων. Ωστόσο, στην επανεξέταση σημειώθηκε επίσης ότι ο μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον ετήσιο προϋπολογισμό, τέθηκε το ζήτημα της χρησιμότητας της αναφοράς μηνιαίων δημοσιονομικών δεδομένων σε ταμειακή βάση και υπογραμμίστηκε η μεγάλη ανομοιομορφία στην ερμηνεία των διατάξεων σχετικά με την αξιολόγηση των προγνώσεων, τις φορολογικές δαπάνες και τους εκτός του προϋπολογισμού φορείς. Διαπιστώθηκε επίσης ότι η χρήση δημόσιας λογιστικής περιορίζεται λόγω της έλλειψης τυπικού κοινού ενωσιακού πλαισίου.

Τέλος, στην ανακοίνωση της 9ης Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή διατύπωσε τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης[8], με στόχο τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους και την προώθηση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης σε όλα τα κράτη μέλη. Οι κατευθύνσεις πρόβλεπαν την ενίσχυση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, την απλούστευση του πλαισίου και τη μετάβαση σε μεγαλύτερη μεσοπρόθεσμη επικέντρωση, σε συνδυασμό με ισχυρότερη και συνεκτικότερη επιβολή. Πρόβλεπαν επίσης τη βελτίωση της σύστασης και των επιδόσεων των ΑΔΟ. Οι κατευθύνσεις αντικατόπτριζαν επίσης τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν κατά τη δημόσια διαβούλευση που δρομολογήθηκε τον Οκτώβριο του 2021, στην οποία άλλα θεσμικά όργανα

---

6 Ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου του 2019 με τίτλο «Απαιτήσεις της ΕΕ για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια: ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυσή τους και για καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής τους». https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_22/SR_Fiscal_Stability_EL.pdf.

7 Το άρθρο 16 της οδηγίας απαιτούσε από την Επιτροπή να δημοσιεύσει επανεξέταση της οδηγίας για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των στατιστικών απαιτήσεων, του σχεδιασμού και της αποτελεσματικότητας των αριθμητικών δημοσιονομικών κανόνων και του γενικού επιπέδου διαφάνειας των δημόσιων οικονομικών στα κράτη μέλη. Η αξιολόγηση της καταλληλότητας είναι μέρος της ανακοίνωσης της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Επανεξέταση της οικονομικής διακυβέρνησης — Έκθεση για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 και 473/2013, καθώς και για την καταλληλότητα της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου», COM(2020) 55 final.

8 Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, COM(2022)583 final.

της Ένωσης και όλα τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη κλήθηκαν να ανταλλάξουν απόψεις επί του θέματος[9].

Στόχοι της πρότασης

Με την παρούσα πρόταση προτείνονται ορισμένες τροποποιήσεις στην οδηγία. Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2022, για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, στόχος των τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο και ο μεσοπρόθεσμος προσανατολισμός του δημοσιονομικού σχεδιασμού. Ειδικότερα, οι τροποποιήσεις έχουν τους ακόλουθους στόχους.

- Απλούστευση της ισχύουσας νομοθεσίας: οι διατάξεις σχετικά με την υποβολή μηνιαίων δημοσιονομικών δεδομένων σε ταμειακή βάση (άρθρο 3 παράγραφος 2)[10] δεν είναι χρήσιμες για την ενίσχυση των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων, όπως επισημάνθηκε στην επανεξέταση της καταλληλότητας. Το άρθρο 8 για το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι πλέον αναγκαίο. Οι διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφοι 4 και 5 δεν θα είναι πλέον αναγκαίες, εάν οι απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνονται στην πρόταση κανονισμού XXX (προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ).
- Διευκρινιστικές διατάξεις: προτείνεται το άρθρο 4 παράγραφος 6 να παραπέμπει πλέον ρητώς σε ανεξάρτητα όργανα όπως τα επιφορτισμένα με την εκ των υστέρων αξιολόγηση των προγνώσεων, με σκοπό την εξάλειψη της ασάφειας που εντοπίστηκε στην επανεξέταση της καταλληλότητας. Προτείνεται επίσης το άρθρο 14 παράγραφοι 1, 2 και 3 να προσδιορίζει καλύτερα τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων σχετικά με τους οργανισμούς και τα ταμεία του δημοσίου που δεν αποτελούν μέρος των τακτικών εθνικών προϋπολογισμών, τις απαιτήσεις σχετικά με τις φορολογικές δαπάνες και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Τα κράτη μέλη έχουν ερμηνεύσει με πολύ διαφορετικούς τρόπους τις εν λόγω απαιτήσεις και ορισμένες από τις ερμηνείες δεν αντικατόπτριζαν πλήρως την αρχική συλλογιστική της οδηγίας.
- Ενίσχυση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο: προτείνεται να προστεθούν απαιτήσεις σχετικά με τα ΑΔΟ ή να αποσαφηνιστούν οι απαιτήσεις σχετικά με τα ΑΔΟ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι προτεινόμενες νέες διατάξεις εφαρμόζονταν ήδη στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, καθώς και στη Βουλγαρία, τη Δανία και τη Ρουμανία, ως συμβαλλόμενα μέρη της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (στο εξής: ΣΣΣΔ)[11] (νέο άρθρο 8). Άλλες προτεινόμενες διατάξεις έχουν ως στόχο την προσθήκη καθηκόντων ώστε να παρασχεθεί στα ΑΔΟ η δυνατότητα να διαδραματίζουν ρόλο στην εποπτεία του δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης σε εθνικό επίπεδο, όπως προτείνεται στην πρόταση κανονισμού XXX (προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ) καθώς και στην πρόταση τροποποίησης του κανονισμού 1467/97 (διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ). Οι εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνουν την κατάρτιση και την έγκριση δημοσιονομικών προγνώσεων καθώς και την αξιολόγηση αναλύσεων βιωσιμότητας και του αντικτύπου πολιτικών. Τέλος, ορισμένες προτεινόμενες διατάξεις διασφαλίζουν την ανεξαρτησία και τη λογοδοσία των ΑΔΟ

---

9 Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2022, με τίτλο «Online public consultation on the review of the EU economic governance framework — Summary of responses — Final Report» (Διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση σχετικά με την επανεξέταση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης — Σύνοψη απαντήσεων — Τελική έκθεση), SWD(2022) 104 final.

10 Τα άρθρα παραπέμπουν στην αρχική αρίθμηση της οδηγίας, εκτός εάν προσδιορίζονται ως «νέα».

11 Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, της 2ας Μαρτίου 2012.

ώστε να αντικατοπτρίζουν πρότυπα που έχουν προσδιορίσει διεθνείς οργανισμοί, σύμφωνα με τη σύσταση του ΕΕΣ στην έκθεση του 2019.

- Προώθηση μεσοπρόθεσμου προσανατολισμού: προτείνεται η πολυετής δημοσιονομική διάσταση των προγνώσεων να προσδιορίζεται πιο συστηματικά (άρθρο 4), όπως θα συμβεί επίσης με τον σύνδεσμο μεταξύ του ετήσιου προϋπολογισμού και του μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού (άρθρο 10), ο οποίος θεωρήθηκε αδύναμος στην έκθεση του ΕΕΣ του 2019 και στην επανεξέταση της καταλληλότητας.
- Βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών: ορισμένες διατάξεις προτείνονται με σκοπό την προώθηση της λογοδοσίας των προϋπολογισμών του δημοσίου και την αύξηση της διαφάνειας των δημοσιονομικών κινδύνων έναντι της κλιματικής αλλαγής. Το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο δ) θα απαιτεί πλέον την εκτίμηση των κινδύνων που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή και των συνεπειών των πολιτικών για το κλίμα στα δημόσια οικονομικά. Ομοίως, το άρθρο 14 παράγραφος 3 θα απαιτεί από τα κράτη μέλη να δημοσιεύουν δεδομένα, στον βαθμό του δυνατού, σχετικά με ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με καταστροφές και το κλίμα καθώς και σχετικά με οικονομικές απώλειες που οφείλονται σε φυσικές καταστροφές και κλυδωνισμούς σχετικούς με το κλίμα. Για τους εν λόγω κλυδωνισμούς, θα αναφέρεται επίσης το δημοσιονομικό κόστος που επιβαρύνει τον δημόσιο τομέα και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τον μετριασμό ή την κάλυψη των κλυδωνισμών.

- **Συνοχή με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η πρόταση είναι μέρος ευρύτερης δέσμης μέτρων τα οποία υποβάλλονται μετά τις κατευθύνσεις της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2022, για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Η εν λόγω δέσμη περιλαμβάνει επίσης πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) και τροποποιήσεις στο διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, στοχεύει δε στη θέσπιση μεταρρυθμισμένου πλαισίου το οποίο στηρίζεται σε μεσοπρόθεσμο προσανατολισμό και ανάληψη ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, με στόχο την αξιόπιστη και σημαντική μείωση των υψηλών επιπέδων χρέους και την προώθηση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Επομένως, το μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης διατηρεί τους θεμελιώδεις στόχους του ΣΣΑ περί δημοσιονομικής πειθαρχίας και προώθησης της ανάπτυξης και εξακολουθεί να βασίζεται στις διατάξεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Συγχρόνως, μέσω της επιδίωξης υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών και της προώθησης βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, το μεταρρυθμισμένο πλαίσιο εκπληρώνει επίσης τους κύριους σκοπούς του δημοσιονομικού συμφώνου που περιέχεται στον τίτλο ΙΙΙ της ΣΣΣΔ[12]. Επιπλέον, άλλα στοιχεία της προτεινόμενης νομοθεσίας διατηρούν

[12] Με στόχο την ενίσχυση της δημοσιονομικής πειθαρχίας σε ολόκληρο τον οικονομικό κύκλο, στις 2 Μαρτίου 2012, 25 κράτη μέλη κύρωσαν τη διακυβερνητική ΣΣΣΔ. Στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της ΣΣΣΔ υπενθυμίζεται ότι η ΣΣΣΔ «*εφαρμόζεται και ερμηνεύεται από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τις Συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων διαδικασίας οσάκις απαιτείται η θέσπιση πράξεων παράγωγου δικαίου*». Στο άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ υπενθυμίζεται ότι η ΣΣΣΔ «*εφαρμόζεται στο μέτρο που είναι συμβατή με τις Συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν θίγει τις αρμοδιότητες της Ένωσης να ενεργεί στον τομέα της οικονομικής ένωσης*». Ο τίτλος ΙΙΙ της

την ουσία του δημοσιονομικού συμφώνου. Με μεσοπρόθεσμο προσανατολισμό βασισμένο στις ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε χώρα όσον αφορά το χρέος, η πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ αντικατοπτρίζει εν μέρει την απαίτηση του δημοσιονομικού συμφώνου περί σύγκλισης σε μεσοπρόθεσμες θέσεις και περί πρότασης του χρονοδιαγράμματος για την εν λόγω σύγκλιση λαμβάνοντας υπόψη τους ειδικούς κινδύνους βιωσιμότητας κάθε χώρας [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΣΣΔ]. Μολονότι δίνει έμφαση στο διαρθρωτικό ισοζύγιο, το δημοσιονομικό σύμφωνο απαιτεί επίσης ανάλυση δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων για τη συνολική αξιολόγηση της συμμόρφωσης [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΣΣΔ], ανάλυση η οποία προβλέπεται επίσης στην πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ. Το δημοσιονομικό σύμφωνο επιτρέπει προσωρινές αποκλίσεις από τον μεσοπρόθεσμο στόχο ή την πορεία προσαρμογής για την επίτευξή του μόνο υπό εξαιρετικές περιστάσεις [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της ΣΣΣΔ], όπως προβλέπεται στην πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ. Το δημοσιονομικό σύμφωνο προβλέπει ότι, σε περίπτωση που παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις από τον μεσοπρόθεσμο στόχο ή την πορεία προσαρμογής σε αυτόν, πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα για τη διόρθωση των αποκλίσεων εντός ορισμένης προθεσμίας [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της ΣΣΣΔ]. Στο ίδιο πνεύμα, το μεταρρυθμισμένο πλαίσιο απαιτεί διορθώσεις των αποκλίσεων από την πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο. Επιπλέον, όταν οι αποκλίσεις έχουν ως αποτέλεσμα έλλειμμα που υπερβαίνει το 3 % του ΑΕΠ, το κράτος μέλος μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ). Για κράτος μέλος το χρέος του οποίου υπερβαίνει το 60 % του ΑΕΠ, η βασισμένη στο χρέος ΔΥΕ θα ενισχυθεί: θα επικεντρωθεί σε αποκλίσεις από την πορεία των καθαρών δαπανών και θα αντικαταστήσει τον ισχύοντα ενδεικτικό λόγο μείωσης του χρέους (τον λεγόμενο «κανόνα του 1/20»), ο οποίος συνεπαγόταν υπέρμετρα απαιτητικές δημοσιονομικές προσπάθειες για ορισμένα κράτη μέλη. Το δημοσιονομικό σύμφωνο αναθέτει στα ΑΔΟ ρόλο παρακολούθησης της συμμόρφωσης με τους κανόνες του, οι δε διατάξεις σχετικά με τον ρόλο και την ανεξαρτησία των εν λόγω οργάνων παρακολούθησης, οι οποίες έπρεπε να περιγράφονται αναλυτικά σε κοινές αρχές που πρότεινε η Επιτροπή[13] σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ, ενσωματώνονται πλέον πλήρως στην πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας. Το δημοσιονομικό σύμφωνο προβλέπει ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο διαδραματίζουν ρόλο στη διαδικασία επιβολής (άρθρο 5 της ΣΣΣΔ), όπως αναφέρεται στις προτεινόμενες τροποποιήσεις του διορθωτικού σκέλους του ΣΣΑ.

Κοινά στοιχεία μεταξύ του δημοσιονομικού συμφώνου και του μεταρρυθμισμένου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης προκύπτουν επίσης από την εφαρμογή του δημοσιονομικού συμφώνου στις εθνικές έννομες τάξεις. Τα περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη μετέφεραν τις διατάξεις της ΣΣΣΔ σε εθνικούς νόμους εισάγοντας άμεσο σύνδεσμο με αντίστοιχη νομοθεσία της Ένωσης[14]. Τούτο αφορά τον μεσοπρόθεσμο στόχο και την πορεία σύγκλισης

ΣΣΔ, ο οποίος επιγράφεται «Δημοσιονομικό σύμφωνο», είναι δεσμευτικός για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ και ισχύει, σε οικειοθελή βάση, για τα λοιπά κράτη μέλη (άρθρο 1 παράγραφος 2 και άρθρο 14 παράγραφος 5 της ΣΣΣΔ). Το άρθρο 16 της ΣΣΣΔ ορίζει ότι «*εντός πέντε ετών, κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συνθήκης, βάσει εκτίμησης της κτηθείσας κατά την εφαρμογή της εμπειρίας, λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο την ενσωμάτωση των ουσιαστικών διατάξεων της παρούσας συνθήκης στο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*».

[13] Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2012, με τίτλο «Κοινές αρχές για τους εθνικούς δημοσιονομικούς διορθωτικούς μηχανισμούς», COM(2012) 342 final.

[14] Έκθεση C(2017) 1201 final, της 22ας Φεβρουαρίου 2017, υποβληθείσα από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 8 της ΣΣΣΔ.

καθώς και την αξιολόγηση σημαντικής απόκλισης ή διατάξεις που απαιτούν τη συμμόρφωση με τις συστάσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο [αντλούνται όλες από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97].

Λαμβανομένων υπόψη των εν λόγω κοινών στοιχείων, μπορεί να θεωρηθεί ότι το προτεινόμενο μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης ενσωματώνει τις ουσιαστικές δημοσιονομικές διατάξεις της ΣΣΣΔ στο νομικό πλαίσιο της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 της ΣΣΣΔ.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Μέσω της εισαγωγής απαιτήσεων σχετικά με τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στις εθνικές δημοσιονομικές πολιτικές και τους δημοσιονομικούς κινδύνους, η πρόταση διασφαλίζει τη συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης οι οποίες στηρίζουν δράσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με τον στόχο διασφάλισης δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα. Για ορισμένα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας υλοποιούνται ορισμένες μεταρρυθμίσεις οι οποίες θα συμβάλουν στη βελτίωση των δημοσιονομικών πλαισίων, για παράδειγμα μέσω της βελτίωσης της ανεξαρτησίας ορισμένων δημοσιονομικών οργάνων, σύμφωνα με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης της οικονομικής διακυβέρνησης, η Επιτροπή πραγματοποίησε πολλές δραστηριότητες ευαισθητοποίησης, μεταξύ άλλων, μέσω της διοργάνωσης συσκέψεων και της πιο στοχευμένης ανταλλαγής απόψεων με ενδιαφερόμενα μέρη. Η σημαντικότερη από τις δραστηριότητες αυτές ήταν η δημόσια διαβούλευση που η Επιτροπή δρομολόγησε τον Οκτώβριο του 2021[15], στην οποία κάλεσε να συμμετάσχουν άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Σε διάφορα φόρα, συμπεριλαμβανομένων ειδικών συναντήσεων, εργαστηρίων και διαδικτυακής έρευνας, πολίτες και ευρύ φάσμα συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων εθνικών κυβερνήσεων, κοινοβουλίων, κοινωνικών εταίρων, πανεπιστημίων και άλλων θεσμικών οργάνων της Ένωσης, διατύπωσαν τις απόψεις τους σχετικά με τον τρόπο μεταρρύθμισης της οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Πολλά ενδιαφερόμενα μέρη τάχθηκαν υπέρ της ενίσχυσης των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων, μεταξύ άλλων μέσω μεγαλύτερης συμμετοχής των ΑΔΟ στην εποπτεία του πλαισίου της Ένωσης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η συμμετοχή των ΑΔΟ θεωρήθηκε τρόπος αύξησης του σχετικού με την εντιμότητα κόστους που προκύπτει ως αποτέλεσμα αθέτησης δημοσιονομικών δεσμεύσεων.

Πέραν του ρόλου τους στην εποπτεία σε επίπεδο Ένωσης, ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη τάχθηκαν επίσης υπέρ της ενίσχυσης του ρόλου των ΑΔΟ όσον αφορά την παρακολούθηση των εθνικών δημοσιονομικών κανόνων, μέσω της επιβολής στις κυβερνήσεις της υποχρέωσης να λαμβάνουν συστηματικά υπόψη τις αξιολογήσεις των ΑΔΟ, σε συνδυασμό με καλύτερα διαρθρωμένο διάλογο μεταξύ των ΑΔΟ και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Σε

[15] Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2022, με τίτλο «Online public consultation on the review of the EU economic governance framework: summary of responses»(Διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση σχετικά με την επανεξέταση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης — Σύνοψη απαντήσεων), SWD(2022) 104 final.

ορισμένες περιπτώσεις προτάθηκε επίσης η επέκταση των καθηκόντων τους ώστε να καλύπτουν την παραγωγή στοιχείων για αναλύσεις βιωσιμότητας του χρέους, την κατάρτιση μακροοικονομικών προγνώσεων (μεταξύ άλλων για μεσοπρόθεσμα σχέδια) που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αφετηρία για τον σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής από τις εθνικές κυβερνήσεις και την κατάρτιση ή την επικύρωση δημοσιονομικών σχεδίων. Προτάθηκε επίσης η ανάθεση συμβουλευτικού ρόλου σε θέματα δημοσιονομικής πολιτικής, σε συνδυασμό με εξέχοντα ρόλο στον δημόσιο διάλογο.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Νομική βάση**

Νομική βάση για την τροποποιημένη οδηγία είναι το άρθρο 126 παράγραφος 14 τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ. Στόχος της ενίσχυσης των απαιτήσεων για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών είναι η συμπλήρωση και η ενίσχυση του πλαισίου πολιτικής της Ένωσης για την αποφυγή υπερβολικών ελλειμμάτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 126 της ΣΛΕΕ. Η πρόταση αφορά όλα τα κράτη μέλη.

- **Επικουρικότητα και αναλογικότητα**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που ορίζονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο στόχος της, συγκεκριμένα η ομοιόμορφη συμμόρφωση με τη δημοσιονομική πειθαρχία, όπως απαιτείται βάσει της ΣΛΕΕ, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στοχεύουν κυρίως στην αντιμετώπιση ορισμένων ελλείψεων της οδηγίας ή στην αποσαφήνιση ή την επικαιροποίηση των διατάξεών της, λαμβανομένων ειδικότερα υπόψη της πρότασης κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ και των τροποποιήσεων στο διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ, οι εν λόγω τροποποιήσεις μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης παρά μέσω διαφόρων εθνικών πρωτοβουλιών.

Η προτεινόμενη τροποποιημένη οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του προαναφερθέντος στόχου. Με στόχο τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τα κράτη μέλη, ορισμένες τροποποιήσεις προτείνουν απλούστευση των απαιτήσεων της οδηγίας, διασφαλίζεται δε η συνοχή με την πρόταση κανονισμού για την αντικατάσταση του προληπτικού σκέλους τους ΣΣΑ και τις τροποποιήσεις στο διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ. Η αναλογικότητα διασφαλίζεται επίσης με τις τροποποιήσεις που στοχεύουν στην αποσαφήνιση εννοιών και ορισμών που διευκολύνουν την εφαρμογή της οδηγίας. Ομοίως, πολλές διατάξεις που αφορούν τα ΑΔΟ αντλούνται από υφιστάμενους κανόνες που εφαρμόζονται σε ορισμένα πλην όμως όχι σε όλα τα κράτη μέλη, ήτοι τη ΣΣΣΔ ή τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 473/2013. Επομένως, σε πολλά κράτη μέλη, οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται ήδη. Επιπλέον, απαιτείται η αναφορά κινδύνων και απωλειών σχετικών με το κλίμα, λαμβανομένων υπόψη των συνεχιζόμενων εθνικών προσπαθειών και της αναγκαιότητας προσαρμογής των σχετικών πρακτικών στις ανάγκες και τις προτιμήσεις κάθε επιμέρους χώρας. Τέλος, δεδομένου ότι επιτρέπει στα κράτη μέλη να μεταφέρουν τις παρούσες διατάξεις στην εθνική έννομη τάξη τους, η προτεινόμενη τροποποιημένη οδηγία είναι επίσης κατάλληλο εργαλείο για την επίτευξη του στόχου της, καθώς παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προσαρμόσουν τις απαιτήσεις στις ιδιαιτερότητές τους.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

2023/0136 (NLE)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 14 τρίτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση των κρατών μελών με τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) στον τομέα της δημοσιονομικής πολιτικής, και ειδικότερα όσον αφορά την αποφυγή υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων, η οδηγία 2011/85/ΕΕ[16] θέσπισε λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τα χαρακτηριστικά των δημοσιονομικών πλαισίων των κρατών μελών.

(2) Αξιοποιώντας την πείρα που αποκτήθηκε από την οικονομική και νομισματική ένωση από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2011/85/ΕΕ και έπειτα, είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν οι απαιτήσεις της εν λόγω οδηγίας όσον αφορά τους κανόνες και τις διαδικασίες που διαμορφώνουν τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών.

(3) Το 2019 το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο δημοσίευσε έκθεση στην οποία εξέτασε τις απαιτήσεις της Ένωσης για τα εθνικά δημοσιονομικά σχέδια και σύστησε στην Επιτροπή να επανεξετάσει τις εν λόγω απαιτήσεις λαμβάνοντας υπόψη διεθνή πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο πρότεινε συγκεκριμένα μέτρα για την ενίσχυση του πεδίου εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων, ιδίως όσον αφορά τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια και τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα[17].

---

[16] Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41).

[17] Ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου του 2019 με τίτλο «Απαιτήσεις της ΕΕ για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια: ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυσή τους και για καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής τους».

(4) Στην ανακοίνωση της 5ης Φεβρουαρίου 2020[18] η Επιτροπή επισήμανε τη σημαντική αλλά άνιση πρόοδο στην ανάπτυξη των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων, δεδομένου ότι το δίκαιο της Ένωσης θέτει ελάχιστες μόνο απαιτήσεις, η δε εφαρμογή των εθνικών διατάξεων και η συμμόρφωση με αυτές υπήρξε πολύ ανομοιόμορφη. Στην εν λόγω ανακοίνωση εξετάστηκε επίσης ο βαθμός στον οποίον το πλαίσιο θα στηρίζει τις ανάγκες της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής πολιτικής που σχετίζονται με τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ψηφιακή ευρωπαϊκή οικονομία, συμπληρώνοντας τον βασικό ρόλο του ρυθμιστικού περιβάλλοντος και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

(5) Στην ανακοίνωση της 11ης Δεκεμβρίου 2019 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία[19], η Επιτροπή ζήτησε να αυξηθεί η χρήση εργαλείων για «πράσινους» προϋπολογισμούς για τον αναπροσανατολισμό των δημόσιων επενδύσεων, της κατανάλωσης και της φορολογίας προς πράσινες προτεραιότητες, μακριά από επιζήμιες επιδοτήσεις. Το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα θέτει στόχο κλιματικής ουδετερότητας για το σύνολο της Ένωσης έως το 2050 και απαιτεί από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη να σημειώσουν πρόοδο στη βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής. Η Επιτροπή δεσμεύθηκε να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη για τον έλεγχο και τη συγκριτική αξιολόγηση των πράσινων δημοσιονομικών πρακτικών. Στην ανακοίνωση της 24ης Φεβρουαρίου 2021 σχετικά με τη νέα στρατηγική της Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή[20], η Επιτροπή επισήμανε τη μακροδημοσιονομική σημασία της κλιματικής αλλαγής και υπογράμμισε την αναγκαιότητα αύξησης της ανθεκτικότητας της Ένωσης στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο είναι ένα ακόμη πλαίσιο για τη στήριξη τέτοιων προσπαθειών, το δε μέσο τεχνικής υποστήριξης παρέχει πρακτική συνδρομή για την υλοποίησή τους.

(6) Στην ανακοίνωση της 9ης Νοεμβρίου 2022 σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ[21], η Επιτροπή υπογράμμισε την αναγκαιότητα ενίσχυσης της βιωσιμότητας του χρέους και μείωσης των υψηλών δεικτών δημόσιου χρέους, με παράλληλη προώθηση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης σε όλα τα κράτη μέλη. Βασικοί στόχοι των κατευθύνσεων είναι η βελτίωση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, η απλούστευση του πλαισίου και η μετάβαση σε μεγαλύτερη μεσοπρόθεσμη επικέντρωση, σε συνδυασμό με ισχυρότερη και συνεκτικότερη επιβολή.

(7) Προκειμένου να βελτιωθεί η συμμόρφωση με τις διατάξεις της ΣΛΕΕ, και να αποφευχθεί ειδικότερα η κίνηση της διαδικασίας υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος που προβλέπεται στο άρθρο 126 ΣΛΕΕ, θα πρέπει να υπάρχουν ειδικές διατάξεις στο δίκαιο των κρατών μελών για την ενίσχυση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, πέραν εκείνων που απαιτούνται επί του

---

18 Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Επανεξέταση της οικονομικής διακυβέρνησης — Έκθεση για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 και 473/2013, καθώς και για την καταλληλότητα της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου», COM(2020) 55 final.

19 Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», COM(2019) 640 final.

20 Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή — η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή», COM(2021) 82 final.

21 Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, COM(2022)583 final.

παρόντος από την οδηγία 2011/85/ΕΕ. Βάσει των στοιχείων σχετικά με την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας, οι τροποποιήσεις θα πρέπει να καλύπτουν επίσης τις διατάξεις σχετικά με τη διαφάνεια και τις στατιστικές, τις προγνώσεις και τον μεσοπρόθεσμο προϋπολογισμό προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή.

(8) Η παρούσα οδηγία είναι μέρος δέσμης μέτρων μαζί με τον κανονισμό (ΕΕ) [XXX] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[22] για την αντικατάσταση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97[23] (του προληπτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης) και τον κανονισμό [XXX] του Συμβουλίου[24] για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου[25] (του διορθωτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης). Από κοινού θεσπίζουν ένα μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης το οποίο ενσωματώνει στο δίκαιο της Ένωσης τις ουσιαστικές διατάξεις του τίτλου ΙΙΙ, που επιγράφεται «Δημοσιονομικό πλαίσιο», της διακυβερνητικής Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση (ΣΣΣΔ) στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση[26], σύμφωνα με το άρθρο της 16. Ο τίτλος ΙΙΙ είναι δεσμευτικός για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ και ισχύει, σε οικειοθελή βάση, για τη Βουλγαρία, τη Δανία και τη Ρουμανία. Αξιοποιώντας την πείρα από την εφαρμογή της ΣΣΣΔ από τα κράτη μέλη, η δέσμη μέτρων διατηρεί τον μεσοπρόθεσμο προσανατολισμό του δημοσιονομικού συμφώνου ως εργαλείο για την επίτευξη δημοσιονομικής πειθαρχίας και την προώθηση της ανάπτυξης. Η δέσμη μέτρων περιλαμβάνει ενισχυμένη ειδική ανά χώρα διάσταση με στόχο τη βελτίωση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης του ρόλου των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων, η οποία αντλείται από τις κοινές αρχές του δημοσιονομικού συμφώνου που η Επιτροπή πρότεινε[27] σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ. Η ανάλυση δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων για τη συνολική αξιολόγηση της συμμόρφωσης η οποία απαιτείται από το δημοσιονομικό σύμφωνο περιγράφεται στον κανονισμό [XXX] για την αντικατάσταση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Όπως και στο δημοσιονομικό σύμφωνο, προσωρινές αποκλίσεις από το μεσοπρόθεσμο σχέδιο επιτρέπονται μόνο υπό εξαιρετικές περιστάσεις στον κανονισμό [XXX] για την αντικατάσταση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Ομοίως, σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων από το μεσοπρόθεσμο σχέδιο, θα πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα για τη διόρθωση των αποκλίσεων εντός ορισμένης προθεσμίας. Η δέσμη μέτρων ενισχύει τις διαδικασίες δημοσιονομικής εποπτείας και επιβολής για την υλοποίηση της δέσμευσης προώθησης υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών και βιώσιμης ανάπτυξης. Επομένως, η μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης διατηρεί τους θεμελιώδεις στόχους της

---

22 Κανονισμός (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της [*ημερομηνία*] [*πλήρης τίτλος*] (ΕΕ L ..).

23 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1).

24 Κανονισμός (ΕΕ) του Συμβουλίου της [*ημερομηνία*] [*πλήρης τίτλος*] (ΕΕ L ..).

25 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

26 Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, της 2ας Μαρτίου 2012.

27 Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2012, με τίτλο «Κοινές αρχές για τους εθνικούς δημοσιονομικούς διορθωτικούς μηχανισμούς», COM(2012) 342 final.

δημοσιονομικής πειθαρχίας και της βιωσιμότητας του χρέους που καθορίζονται στη ΣΣΣΔ.

(9) Πλήρεις και αξιόπιστες πρακτικές λογιστικής δημόσιου τομέα για όλους τους υποτομείς του δημοσίου είναι προϋπόθεση για την παραγωγή στατιστικών υψηλής ποιότητας, οι οποίες θα είναι συγκρίσιμες μεταξύ των κρατών μελών. Η διαθεσιμότητα και η ποιότητα των στατιστικών στοιχείων που βασίζονται στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΛ 2010) έχει καθοριστική σημασία για την ορθή λειτουργία του πλαισίου δημοσιονομικής εποπτείας της ΕΕ. Το ΕΣΛ 2010 βασίζεται σε πληροφορίες που παρέχονται σε βάση δεδουλευμένων. Επομένως, πρέπει να βελτιωθεί η συλλογή δεδουλευμένων δεδομένων και πληροφοριών που απαιτούνται για την κατάρτιση στατιστικών σε βάση δεδουλευμένων κατά τρόπο ολοκληρωμένο, συνολικό και εναρμονισμένο σε όλους τους υποτομείς του δημοσίου.

(10) Η διαθεσιμότητα δεδομένων υψηλής συχνότητας μπορεί να αποκαλύψει μοντέλα που απαιτούν προσεκτικότερη εποπτεία και να βελτιώσει την ποιότητα των δημοσιονομικών προγνώσεων. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή (Eurostat) θα πρέπει να δημοσιεύουν δεδομένα σε ταμειακή βάση καθώς και δεδομένα για το έλλειμμα και το χρέος σε τριμηνιαία βάση εφαρμόζοντας τους ορισμούς που καθορίζονται στο άρθρο 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 12) σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και τη ΣΛΕΕ. Η δημοσίευση δημοσιονομικών δεδομένων με υψηλότερη συχνότητα τα οποία είναι προσαρμοσμένα σε εθνικούς δημοσιονομικούς ορισμούς θα πρέπει να καθορίζεται βάσει εθνικών απαιτήσεων διαφάνειας και αναγκών των χρηστών, με σκοπό τη βελτίωση της ανάληψης ευθύνης σε εθνικό επίπεδο.

(11) Οι μεροληπτικές και μη ρεαλιστικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις για τους ετήσιους και πολυετείς νόμους περί προϋπολογισμού μπορούν να παρεμποδίσουν την αποτελεσματικότητα του δημοσιονομικού σχεδιασμού και, κατά συνέπεια, να εξασθενίσουν τη δέσμευση για δημοσιονομική πειθαρχία. Για τη βελτίωση των βασικών παραδοχών και την παροχή αμερόληπτων αξιολογήσεων των δημοσιονομικών επιπτώσεων διαφόρων μέτρων πολιτικής, οι μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προγνώσεις των κρατών μελών θα πρέπει να εγκρίνονται ή να καταρτίζονται από ανεξάρτητο δημοσιονομικό όργανο.

(12) Οι μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προγνώσεις θα πρέπει να υπόκεινται σε τακτικές, αντικειμενικές και συνολικές αξιολογήσεις από ανεξάρτητο φορέα με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητάς τους. Οι αξιολογήσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν ενδελεχή έλεγχο των οικονομικών παραδοχών, σύγκριση με τις προγνώσεις που έχουν καταρτίσει άλλοι οργανισμοί και αξιολόγηση των επιδόσεων παλαιότερων προγνώσεων.

(13) Οι ανεξάρτητοι φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την παρακολούθηση των δημόσιων οικονομικών στα κράτη μέλη αποτελούν θεμελιώδες στοιχείο για την οικοδόμηση αποτελεσματικών δημοσιονομικών πλαισίων. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[28] απαιτεί από τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ να διαθέτουν ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα

[28] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την εκτίμηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 11).

στα οποία ανατίθεται η έγκριση ή η εκπόνηση μακροοικονομικών προγνώσεων και καθορίζει ειδικές εγγυήσεις όσον αφορά την ανεξαρτησία και την τεχνική ικανότητά τους. Λαμβανομένης υπόψη της θετικής συμβολής των ανεξάρτητων οργάνων στα δημόσια οικονομικά, οι απαιτήσεις αυτές θα πρέπει να επεκταθούν σε όλα τα κράτη μέλη. Προκειμένου να βελτιωθεί η δημοσιονομική πειθαρχία και να ενισχυθεί η αξιοπιστία της δημοσιονομικής πολιτικής, τα εν λόγω όργανα θα πρέπει να συμβάλλουν επίσης στον δημοσιονομικό σχεδιασμό μέσω της εκπόνησης ή της έγκρισης των προγνώσεων και των αναλύσεων χρέους που χρησιμοποιεί η κυβέρνηση καθώς και μέσω της πραγματοποίησης ανεξάρτητων αξιολογήσεων των δημοσιονομικών πολιτικών και της παρακολούθησης της συμμόρφωσης με το δημοσιονομικό πλαίσιο.

(14) Προκειμένου να ενισχυθεί η ευθύνη στη δημοσιονομική πολιτική, τα δημοσιονομικά όργανα θα πρέπει να διαθέτουν υψηλό επίπεδο λειτουργικής ανεξαρτησίας, τους αναγκαίους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και εκτενή και έγκαιρη πρόσβαση στις αναγκαίες πληροφορίες.

(15) Για τη βελτίωση του δημοσιονομικού σχεδιασμού, θα πρέπει να αποδίδεται δέουσα προσοχή στους μακροδημοσιονομικούς κινδύνους λόγω της κλιματικής αλλαγής και στις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες πολιτικών σχετικών με το κλίμα στα δημόσια οικονομικά. Η κατανόηση των τρόπων με τους οποίους οι σχετικοί με το κλίμα κλυδωνισμοί επηρεάζουν την οικονομία και τα δημόσια οικονομικά είναι καθοριστικής σημασίας στοιχείο για τις εθνικές στρατηγικές περιορισμού και διαχείρισης του δημοσιονομικού κινδύνου που απορρέει από την κλιματική αλλαγή και από σχετικές καταστροφές.

(16) Η μονοετής προοπτική για τον δημοσιονομικό σχεδιασμό παρέχει περιορισμένη βάση για ορθές δημοσιονομικές πολιτικές, καθώς τα περισσότερα μέτρα έχουν συνέπειες οι οποίες βαίνουν πολύ πέραν του ετήσιου δημοσιονομικού κύκλου. Επομένως, ο αποτελεσματικός πολυετής δημοσιονομικός σχεδιασμός ενισχύει την αξιοπιστία της δημοσιονομικής πολιτικής λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη βιωσιμότητα του χρέους. Ο αποτελεσματικός μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός στηρίζεται σε σαφή και συνεπή ορισμό των εθνικών δημοσιονομικών στόχων μεσοπρόθεσμα, οι οποίοι παρουσιάζονται στα εθνικά μεσοπρόθεσμα σχέδια. Με σκοπό τη βελτίωση της πολυετούς δημοσιονομικής προοπτικής, η κατάρτιση της ετήσιας δημοσιονομικής νομοθεσίας θα πρέπει να είναι συνεπής με τους πολυετείς στόχους που τίθενται στα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια.

(17) Για να προωθήσουν αποτελεσματικά τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών, τα δημοσιονομικά πλαίσια θα πρέπει να καλύπτουν συνολικά τα δημόσια οικονομικά. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής οι συναλλαγές των οργανισμών και ταμείων του δημοσίου οι οποίες δεν αποτελούν μέρος των τακτικών προϋπολογισμών σε επίπεδο υποτομέα και οι οποίες έχουν άμεσο ή μεσοπρόθεσμο αντίκτυπο στις δημοσιονομικές θέσεις των κρατών μελών. Οι τιμές του συνδυασμένου αντικτύπου των εν λόγω συναλλαγών στα ισοζύγια του δημοσίου και στο χρέος θα πρέπει να παρουσιάζονται στο πλαίσιο των ετήσιων δημοσιονομικών διαδικασιών και στα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά σχέδια, αποτυπώνοντας τον αντίκτυπο μελλοντικών συναλλαγών καθώς και εκκρεμών και αναμενόμενων νέων υποχρεώσεων.

(18) Ομοίως, η διαφάνεια όσον αφορά τον τύπο και το μέγεθος των φορολογικών δαπανών και των επακόλουθων απωλειών εσόδων είναι αναγκαία για την παροχή

καλύτερης κατανόησης της έκτασης στην οποία η δημοσιονομική πολιτική και ο δημοσιονομικός σχεδιασμός ευθυγραμμίζονται με τις κυβερνητικές προτεραιότητες.

(19) Οι «πράσινοι» προϋπολογισμοί μπορούν να συμβάλουν στην ανακατεύθυνση δημόσιων εσόδων και δαπανών σε πράσινες προτεραιότητες. Συναφώς, η αξιόπιστη και τακτική αναφορά συνολικών, χρήσιμων και προσιτών πληροφοριών βελτιώνει τις συζητήσεις σχετικά με τον προϋπολογισμό. Τούτο απαιτεί την υποβολή στοιχείων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα έσοδα αντανακλούν την αναγκαιότητα διασφάλισης της εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τον τρόπο με τον οποίο οι δαπάνες αντανακλούν πράσινες προτεραιότητες, με θετικό ή αρνητικό τρόπο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημοσιεύουν τις πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα σχετικά στοιχεία στον προϋπολογισμό τους συμβάλλουν στην υλοποίηση εθνικών και διεθνών κλιματικών και περιβαλλοντικών δεσμεύσεων καθώς και σχετικά με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούν. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημοσιεύουν στοιχεία και περιγραφικές πληροφορίες χωριστά για τα κονδύλια δαπανών, φορολογικών δαπανών και εσόδων. Τα κράτη μέλη καλούνται να δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με τον διανεμητικό αντίκτυπο των δημοσιονομικών πολιτικών και να λαμβάνουν υπόψη πτυχές απασχόλησης, κοινωνικές πτυχές και διανεμητικές πτυχές κατά την κατάρτιση πράσινων προϋπολογισμών[29].

(20) Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Ειδικότερα, οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις οι οποίες εξαρτώνται από την επέλευση κάποιου αβέβαιου μελλοντικού γεγονότος ή παρούσες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή δεν είναι πιθανή ή το ποσό της πιθανής πληρωμής δεν μπορεί να αποτιμηθεί με αξιοπιστία. Περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, κρατικές εγγυήσεις, μη εξυπηρετούμενα δάνεια, υποχρεώσεις που απορρέουν από τη λειτουργία δημόσιων επιχειρήσεων και δυνητικά έξοδα και υποχρεώσεις που απορρέουν από δικαστικές υποθέσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις σχετικές με καταστροφές.

(21) Φυσικές καταστροφές και ακραία καιρικά φαινόμενα έχουν πλήξει τα περισσότερα κράτη μέλη, η δε κλιματική αλλαγή αναμένεται να διευρύνει τη συχνότητα και την ένταση τέτοιων φαινομένων. Οι κυβερνήσεις επενδύουν σε μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και παρεμβαίνουν για την κάλυψη του κόστους καταστροφών για την παροχή βοήθειας έκτακτης ανάγκης, την ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ως ασφαλιστής έσχατης ανάγκης. Λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων και μελλοντικών προκλήσεων για τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, θα πρέπει να αποδοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις κρατικές υποχρεώσεις και τους κινδύνους για τα δημόσια οικονομικά οι οποίοι απορρέουν από φυσικές καταστροφές και φαινόμενα σχετικά με το κλίμα, αρχής γενομένης από τη συλλογή και τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τις οικονομικές απώλειες και το δημοσιονομικό κόστος συμβάντων του παρελθόντος καθώς και πληροφοριών σχετικά με τις δημοσιονομικές ρυθμίσεις και τα χρηματοοικονομικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν στον τομέα αυτό.

---

[29] Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2022, με τίτλο «Βελτίωση της εκτίμησης των διανεμητικών επιπτώσεων των πολιτικών των κρατών μελών», COM(2022) 494, και άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την εκτίμηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 11).

(22) Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να παρακολουθεί τακτικά την εφαρμογή της οδηγίας 2011/85/ΕΕ. Οι βέλτιστες πρακτικές σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της εν λόγω οδηγίας θα πρέπει να προσδιορίζονται και να ανταλλάσσονται.

(23) Επομένως, η οδηγία 2011/85/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Η οδηγία 2011/85/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) στο πρώτο εδάφιο, η δεύτερη περίοδος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Εν προκειμένω ισχύει επίσης ο ορισμός των υποτομέων του δημοσίου ως εκτίθεται στο παράρτημα Α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.*

_____

*ΕΕ L 174 της 26.6.2013, σ. 1.»·

β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) συστήματα λογιστικής δημοσίου τομέα και στατιστικής αναφοράς·»·

ii) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) αριθμητικοί δημοσιονομικοί κανόνες ανά χώρα, οι οποίοι συμβάλλουν ώστε η άσκηση της δημοσιονομικής πολιτικής των κρατών μελών να είναι συνεπής με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους βάσει της ΣΛΕΕ που εκφράζονται ως συνοπτικός δείκτης δημοσιονομικών επιδόσεων, όπως είναι το δημοσιονομικό έλλειμμα, ο δημόσιος δανεισμός, το δημόσιο χρέος ή μια σημαντική συνιστώσα τους·»·

iii) το στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ε) μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια, ως ειδικό σύνολο εθνικών δημοσιονομικών διαδικασιών που επεκτείνουν τον ορίζοντα χάραξης της δημοσιονομικής πολιτικής πέραν του ετήσιου δημοσιονομικού κύκλου και συνεπάγονται επίσης τον καθορισμό πολιτικών προτεραιοτήτων και εθνικών μεσοπρόθεσμωνδημοσιονομικών στόχων·»·

iv) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο η):

«η) ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα ως διαρθρωτικά ανεξάρτητοι φορείς ή φορείς στους οποίους εξασφαλίζεται λειτουργική αυτονομία έναντι των δημοσιονομικών αρχών των κρατών μελών τα οποία συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 8.».

2) Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Όσον αφορά τα εθνικά δημόσια λογιστικά συστήματα, τα κράτη μέλη διαθέτουν, έως το 2030, ολοκληρωμένα, συνολικά και εθνικά εναρμονισμένα συστήματα λογιστικής καταχώρισης σε δεδουλευμένη βάση τα οποία καλύπτουν όλους τους υποτομείς της γενικής κυβέρνησης και περιέχουν τις πληροφορίες σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση οι οποίες είναι αναγκαίες για την εκπόνηση δεδομένων βάσει του ΕΣΛ 2010. Τα εν λόγω συστήματα λογιστικής καταχώρισης του δημόσιου τομέα υπόκεινται σε εσωτερικό έλεγχο και ανεξάρτητο λογιστικό έλεγχο.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την έγκαιρη και τακτική δημοσίευση δημοσιονομικών δεδομένων για όλους τους υποτομείς της γενικής κυβέρνησης όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 549/2013του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [*]. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τριμηνιαία δεδομένα για το χρέος και το έλλειμμα χωριστά για την κεντρική διοίκηση, τη διοίκηση ομόσπονδων κρατιδίων, την τοπική αυτοδιοίκηση και οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, πριν από το τέλος του επόμενου τριμήνου ή μετά τη δημοσίευση των σχετικών δεδομένων από την Επιτροπή (Eurostat).

3. Η Επιτροπή (Eurostat) δημοσιεύει κάθε τρεις μήνες τα τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία των δημόσιων οικονομικών σύμφωνα με τους πίνακες 25, 27 και 28 του παραρτήματος Β του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 549/2013.

_____

*ΕΕ L 174 της 26.6.2013, σ. 1.»

3) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο ετήσιος και πολυετής δημοσιονομικός σχεδιασμός να βασίζεται σε ρεαλιστικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προγνώσεις, χρησιμοποιώντας τις πλέον επίκαιρες πληροφορίες. Ο δημοσιονομικός σχεδιασμός βασίζεται στο πιθανότερο μακροοικονομικό δημοσιονομικό σενάριο ή σε επιφυλακτικότερο σενάριο. Οι μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προγνώσεις καταρτίζονται ή εγκρίνονται από ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα τα οποία συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 8. Αντιπαραβάλλονται με τις πλέον επικαιροποιημένες προγνώσεις της Επιτροπής. Σημαντικές διαφορές μεταξύ των μακροοικονομικών και των δημοσιονομικών προγνώσεων του κράτους μέλους και των προγνώσεων της Επιτροπής πρέπει να εξηγούνται, μεταξύ άλλων όταν το επίπεδο ή η εξέλιξη των μεταβλητών των εξωτερικών παραδοχών αποκλίνουν σημαντικά από τις τιμές που περιλαμβάνονται στις προγνώσεις της Επιτροπής.»·

β) η παράγραφος 4 απαλείφεται·

γ) οι παράγραφοι 5 και 6 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν το όργανο που είναι αρμόδιο για την κατάρτιση μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προγνώσεων. Τουλάχιστον κάθε έτος τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διεξάγουν τεχνικό διάλογο σχετικά με τις παραδοχές στις οποίες στηρίζεται η προετοιμασία των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών προγνώσεων.

6. Οι μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προγνώσεις τις οποίες τα εθνικά όργανα καταρτίζουν για ετήσιο και πολυετή δημοσιονομικό σχεδιασμό υπόκεινται σε τακτική, αντικειμενική και συνολική αξιολόγηση από ανεξάρτητο φορέα, συμπεριλαμβανομένης εκ των υστέρων αξιολόγησης. Τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης δημοσιοποιούνται και λαμβάνονται δεόντως υπόψη στις μελλοντικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προγνώσεις. Εάν η αξιολόγηση εντοπίσει σημαντική μεροληπτική αντιμετώπιση που επηρεάζει τις μακροοικονομικές προγνώσεις για περίοδο τουλάχιστον 4 συναπτών ετών, το συγκεκριμένο κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και τα δημοσιοποιεί.»·

δ) η παράγραφος 7 απαλείφεται.

4) Το άρθρο 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 5

Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει τους αντίστοιχους αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες που προωθούν αποτελεσματικά, σε μια πολυετή περίοδο για ολόκληρη τη γενική κυβέρνηση, τη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες εκ της ΣΛΕΕ υποχρεώσεις του στον τομέα του δημοσιονομικού σχεδιασμού. Οι εν λόγω κανόνες προωθούν συγκεκριμένα:

α) τη συμμόρφωση με τις τιμές αναφοράς και τις διατάξεις για το έλλειμμα και το χρέος, οι οποίες καθορίζονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ·

β) την υιοθέτηση μιας περιόδου πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού, συνεπή με τις διατάξεις του κανονισμού [XXX προληπτικό σκέλος του

ΣΣΑ].*

* Κανονισμός (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της [*ημερομηνία*] [*πλήρης τίτλος*] (ΕΕ L ..).»

5) Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) αποτελεσματική και έγκαιρη παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους κανόνες βάσει αξιόπιστης και ανεξάρτητης ανάλυσης που διενεργείται από ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα τα οποία συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 8.»·

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Σε περίπτωση που οι αριθμητικοί δημοσιονομικοί κανόνες περιέχουν ρήτρες διαφυγής, αυτές πρέπει να προβλέπουν περιορισμένο αριθμό ειδικών περιστάσεων που συνάδουν με τις υποχρεώσεις του κράτους μέλους που απορρέουν από τη ΣΛΕΕ και τον κανονισμό [XXX προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ], και αυστηρές διαδικασίες, στις οποίες επιτρέπεται προσωρινή μη συμμόρφωση με τους κανόνες. Οι ρήτρες διαφυγής έχουν σαφή χρονικά όρια.»

6) Το άρθρο 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 7

Ο ετήσιος νόμος περί προϋπολογισμού των κρατών μελών είναι συνεπής με τους ανά χώρα ισχύοντες αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες.»

7) Στο κεφάλαιο V, ο τίτλος αντικαθίσταται από τη φράση «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ».

8) Το άρθρο 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 8

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη σύσταση, με εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές ή δεσμευτικές διοικητικές διατάξεις, ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων, όπως διαρθρωτικά ανεξάρτητων φορέων ή φορέων στους οποίους εξασφαλίζεται λειτουργική αυτονομία έναντι των δημοσιονομικών αρχών των κρατών μελών.

2. Τα όργανα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 απαρτίζονται από μέλη που ορίζονται και διορίζονται βάσει της πείρας και των προσόντων τους στα δημόσια οικονομικά, τη μακροοικονομία ή τη δημοσιονομική διαχείριση και μέσω διαφανών διαδικασιών.

3. Τα όργανα που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

α) δεν λαμβάνουν οδηγίες από τις δημοσιονομικές αρχές του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή από οποιονδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα·

β) έχουν την ικανότητα να επικοινωνούν δημόσια σχετικά με τις εκτιμήσεις και τις γνώμες τους σε εύθετο χρόνο·

γ) διαθέτουν επαρκείς και σταθερούς ίδιους πόρους για την άσκηση της εντολής τους με αποτελεσματικό τρόπο, συμπεριλαμβανομένης κάθε είδους ανάλυσης στο πλαίσιο της εντολής τους·

δ) έχουν επαρκή και έγκαιρη πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζονται για την εκτέλεση της αποστολής τους·

ε) υπόκεινται σε τακτικές εξωτερικές αξιολογήσεις από ανεξάρτητους αξιολογητές.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα όργανα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έχουν τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) καταρτίζουν τις ετήσιες και πολυετείς μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προγνώσεις στις οποίες στηρίζεται ο μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός της κυβέρνησης ή εγκρίνουν τις αντίστοιχες προγνώσεις που χρησιμοποιούν οι δημοσιονομικές αρχές·

β) εκπονούν τις αξιολογήσεις για τη βιωσιμότητα του χρέους στις οποίες στηρίζεται ο μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός της κυβέρνησης ή εγκρίνουν τις αντίστοιχες αξιολογήσεις που παρέχουν οι δημοσιονομικές αρχές·

γ) καταρτίζουν εκτιμήσεις για τον αντίκτυπο των πολιτικών στη δημοσιονομική βιωσιμότητα και τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη ή εγκρίνουν τις αντίστοιχες εκτιμήσεις που παρέχουν οι δημοσιονομικές αρχές·

δ) παρακολουθούν τη συμμόρφωση με ειδικούς αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες ανά χώρα, σύμφωνα με το άρθρο 6·

ε) παρακολουθούν τη συμμόρφωση με το δημοσιονομικό πλαίσιο της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό [XXX προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ] και τον κανονισμό [XXX διορθωτικό σκέλος του ΣΣΑ]*·

στ) επανεξετάζουν, σε τακτική βάση, το εθνικό δημοσιονομικό πλαίσιο, με σκοπό την αξιολόγηση της συνέπειας, της συνεκτικότητας και της αποτελεσματικότητας του πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών και κανόνων που ρυθμίζουν τις δημοσιονομικές σχέσεις μεταξύ δημόσιων αρχών σε όλους τους υποτομείς του δημοσίου·

ζ) συμμετέχουν σε τακτικές ακροάσεις και συζητήσεις στο εθνικό κοινοβούλιο.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι δημοσιονομικές αρχές του συγκεκριμένου κράτους μέλους συμμορφώνονται με τις εκτιμήσεις ή τις γνώμες που εκδίδουν τα όργανα στο πλαίσιο των καθηκόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Όταν οι δημοσιονομικές αρχές δεν συμμορφώνονται με τις εν λόγω αξιολογήσεις ή γνώμες, δικαιολογούν δημόσια την απόφαση μη συμμόρφωσης εντός ενός μήνα από την έκδοση των εκτιμήσεων ή γνωμών.

* Κανονισμός (ΕΕ) του Συμβουλίου της [*ημερομηνία*] [*πλήρης τίτλος*] (ΕΕ L ..).»

9) Το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη διαμορφώνουν ένα αξιόπιστο, αποτελεσματικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, το οποίο προβλέπει την υιοθέτηση δημοσιονομικού σχεδιασμού με χρονική περίοδο τουλάχιστον 4 ετών, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι ο εθνικός δημοσιονομικός σχεδιασμός εντάσσεται σε μια προοπτική πολυετούς δημοσιονομικού σχεδιασμού.»·

β) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) συνολικοί και διαφανείς πολυετείς δημοσιονομικοί στόχοι οι οποίοι προβλέπονται στο άρθρο 2 στοιχείο ε) ως προς το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης, το δημόσιο χρέος και οιονδήποτε άλλον συνοπτικό δημοσιονομικό δείκτη, όπως οι δαπάνες, οι οποίοι διασφαλίζουν τη συνέπειά τους με τους ισχύοντες ειδικούς αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες, ανά χώρα όπως προβλέπονται στο κεφάλαιο IV της παρούσας οδηγίας και στις σχετικές διατάξεις του κανονισμού [XXX προληπτικό σκέλος του ΣΣΑ]·»·

ii) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) περιγραφή των προβλεπόμενων μεσοπρόθεσμων πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων, που έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά του δημοσίου και στη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, με ανάλυση ανά σημαντικό στοιχείο εσόδων και δαπανών, όπου καταδεικνύεται ο τρόπος επίτευξης της προσαρμογής προς τους εθνικούς δημοσιονομικούς στόχους μεσοπρόθεσμα οι οποίοι προβλέπονται στο άρθρο 2 στοιχείο ε), σε σύγκριση με τις προβλέψεις σε βάση αμετάβλητων πολιτικών·»·

iii) το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) αξιολόγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι προβλεπόμενες πολιτικές, υπό το πρίσμα του άμεσου μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου αντικτύπου τους στα οικονομικά της γενικής κυβέρνησης, πρόκειται να επηρεάσουν τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Στην αξιολόγηση προσδιορίζονται, στον βαθμό του δυνατού, οι μακροδημοσιονομικοί κίνδυνοι λόγω της κλιματικής αλλαγής και οι περιβαλλοντικές και διανεμητικές επιπτώσεις τους, καθώς και οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες των πολιτικών μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στα δημόσια οικονομικά.»·

γ) η παράγραφος 3 απαλείφεται.

10) τα άρθρα 10 και 11 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 10

Ο ετήσιος νόμος περί προϋπολογισμού συνάδει με τους μεσοπρόθεσμους εθνικούς δημοσιονομικούς στόχους οι οποίοι προβλέπονται στο άρθρο 2 στοιχείο ε). Για κάθε απόκλιση δίνονται οι δέουσες επεξηγήσεις.

Άρθρο 11

Η παρούσα οδηγία ουδόλως εμποδίζει νέα κυβέρνηση κράτους μέλους να επικαιροποιεί το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό σχέδιο ώστε αυτό να αντανακλά τις νέες πολιτικές προτεραιότητές της. Σε τέτοια περίπτωση, η νέα κυβέρνηση επισημαίνει τις διαφορές μεταξύ του προηγούμενου και του νέου μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού σχεδίου.»

11) Στο κεφάλαιο VI, ο τίτλος αντικαθίσταται από την ακόλουθη φράση: «ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ»

12) Το άρθρο 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 12

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλα τα μέτρα που λαμβάνουν, προκειμένου να συμμορφωθούν με τα κεφάλαια II, III και IV, εμφανίζουν συνέπεια μεταξύ όλων των υποτομέων του δημοσίου και να τους καλύπτουν συνολικά. Προς τούτο, τα κράτη μέλη απαιτούν, ιδίως, συνέπεια των λογιστικών κανόνων και διαδικασιών του δημόσιου τομέα και ακεραιότητα των συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων που στηρίζουν τους κανόνες και τις διαδικασίες.»

13) Το άρθρο 14 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 14

1. Στο πλαίσιο των ετήσιων και πολυετών νόμων περί προϋπολογισμού, τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τους οργανισμούς και ταμεία που δεν αποτελούν μέρος των τακτικών προϋπολογισμών αλλά είναι μέρος της γενικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων υποτομέων της γενικής κυβέρνησης. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν επίσης τις τιμές οι οποίες αντιστοιχούν στον συνδυασμένο αντίκτυπο στα ισοζύγια του δημοσίου και στο χρέος των εν λόγω οργανισμών και ταμείων, όπου ο αντίκτυπος στα ισοζύγια περιλαμβάνει παρελθούσες και αναμενόμενες μελλοντικές συναλλαγές και ο αντίκτυπος στο χρέος περιλαμβάνει εκκρεμείς και αναμενόμενες νέες υποχρεώσεις.

2. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο των φορολογικών δαπανών στα έσοδα για τους εθνικούς δημοσιονομικούς στόχους οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 2 στοιχείο ε), βάσει διαφανούς μεθοδολογίας.

3. Για όλους τους υποτομείς της γενικής κυβέρνησης, τα κράτη μέλη δημοσιεύουν σχετικές πληροφορίες για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις οι οποίες είναι πιθανό να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στους προϋπολογισμούς του δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών εγγυήσεων, των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη λειτουργία των δημόσιων επιχειρήσεων, ενδεχόμενων εξόδων και υποχρεώσεων που απορρέουν από δικαστικές υποθέσεις, όπως και για την έκταση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν επίσης, στον βαθμό του δυνατού, πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με καταστροφές και το κλίμα. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με παρελθούσες καταπτώσεις εφάπαξ εγγυήσεων και καταγραφείσες δαπάνες για τυποποιημένες εγγυήσεις. Οι πληροφορίες που δημοσιεύονται περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με οικονομικές απώλειες λόγω καταστροφών και κλυδωνισμών σχετικών με το κλίμα, συμπεριλαμβανομένων δημοσιονομικών εξόδων που επιβαρύνουν τον δημόσιο τομέα και των μέσων που χρησιμοποιούνται για τον μετριασμό ή την κάλυψή τους. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν πληροφορίες για τις συμμετοχές της γενικής κυβέρνησης στο κεφάλαιο ιδιωτικών και δημόσιων επιχειρήσεων για σημαντικά από οικονομικής απόψεως ποσά.»

14) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 14α:

«Άρθρο 14α

1. Μέχρι τις 14 Δεκεμβρίου 20XX, η Επιτροπή δημοσιεύει αξιολόγηση σχετικά με την αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας.

2. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την κατάσταση και τη μελλοντική κατεύθυνση της λογιστικής καταχώρισης του δημόσιου τομέα, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που έχει καταγραφεί από την αξιολόγηση του 2013 όσον αφορά την καταλληλότητα των διεθνών λογιστικών προτύπων του δημόσιου τομέα για τα κράτη μέλη.»

15) Το άρθρο 15 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 15

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις διατάξεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωσή τους με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 202x. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων. Το Συμβούλιο παροτρύνει τα κράτη μέλη να καταρτίζουν, προς ιδία χρήση και προς όφελος της Ένωσης, τους δικούς τους πίνακες, οι οποίοι αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, και να τους δημοσιοποιούν.

2. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από τέτοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος παραπομπής αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

3. Η Επιτροπή καταρτίζει ενδιάμεση έκθεση προόδου σχετικά με την εφαρμογή των κυριότερων διατάξεων της παρούσας οδηγίας βάσει των σχετικών πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη την οποία υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο το αργότερο στις 14 Δεκεμβρίου 20XX.

4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.»

16) Το άρθρο 16 απαλείφεται.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος